

A TUDÁS KÖZÖSSÉGE

KÖSZÖNTŐ

Kedves Olvasó!

Szeretettel köszöntöm az Eötvös Loránd Tudományegyetemet bemutató virtuális séta kezdetén. Az ELTE az ország első egyeteme, valódi nemzeti intézmény, az általa oktatott tudományok területén a vezető szerepe egyértelmű. Tanáraink hagyományos feladata a jövő értelmiségének kinevelése, a nemzeti tudásanyag őrzése és gyarapítása. Célunk nem lehet kevesebb, mint a kiválóság fenntartása az egyetemen: az ELTE-stratégia a minőség stratégiája.

Az oktatás mellett büszkeségre ad okot az ELTE-n folyó kutatómunka is, amelynek új lendületet adott a kutatóegyetemi cím – ennek elnyerésével egyetemünk hivatalosan is Magyarország öt legjobb intézményének egyike lett. A kutatómunka kiemelt szerepét és sokszínűségét ebben a kiadványban külön kutatóegyetemi fejezet is érzékelteti. Egy ilyen áttekintésben természetesen nincs hely minden értékes kezdeményezés bemutatására, a „cseppben a tenger” elve szerint csak ízelítőt adhatunk.

A modern egyetem az oktatási és kutatási feladatok mellett szolgáltatásokkal is segíti diákjait: a kiterjedt nemzetközi kapcsolatainkról és tehetséggondozásunkról, kulturális műhelyeinkről szóló oldalak bizonyítják, hogy az ELTE ebben a tekintetben is az ország vezető egyeteme, amelyre megéri figyelni!

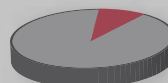
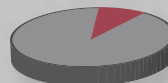
Dr. Mezey Barna

rektor

Magyarország egyik legnagyobb egyeteme

- 29 500 hallgató
- 26 558 jelentkezés – a felsőoktatásba jelentkezők 9,8 %-a
- 15 109 első helyes jelentkezés – a felsőoktatásba jelentkezők 10,75 %-a
- 9700 felvett hallgató – az összes magyar elsőéves 9,8 %-a

Magyarország legnagyobb tudományos bázisa

- 1098 minősített oktató
- 72 akadémikus oktató – az akadémikusok 20 %-a

Magyarország legnagyobb oktatási kínálata

- 8 kar
- 32 238 kurzus
- 69 alapszak
- 91 mesterszak
- 34 tanári mestermodul
- 72 szakirányú továbbképzési szak
- 29 idegen nyelvű képzési szak
- 17 doktori iskola = 95 doktori program

2010-ben ünnepelte alapításának 375. évfordulóját az Eötvös Loránd Tudományegyetem, Magyarország legrégebbi folyamatosan működő felsőoktatási intézménye. Az egyetem jogelődjét 1635-ben Pázmány Péter esztergomi érsek alapította Nagyszombatban.

Az ELTE **2010. május 12-14.** között rendezte meg a jubileumi év központi ünnepségsorozatát, amelynek házigazdjája Hudecz Ferenc rektor volt. Május 12-én délelőtt a Pázmány Péter Katolikus Egyetemmel közös szenátusi ülésen részt vett többek közt Sólyom László köztársasági elnök, Erdő Péter bíboros-érsek és Pállinkás József MTA-elnök is. Az ünnepi szenátusi ülés után az Egyetemi Könyvtárban Szögi László, a könyvtár főigazgatója és Mezey Barna, az ELTE megválasztott rektora megnyitotta Az EÖTVÖS LORÁND TUDOMÁNYEGYETEM TÖRTÉNETE – 1635-2010 című kiállítást. Az első nap délutánján a meghívott külföldi és hazai partneregyetemek képviselői köszöntötték az ELTE-t. Az eseményekben gazdag nap után a vendégek városnéző hajózással töltötték az estét.

Május 13-án AZ EGYETEMEK FELELŐSSÉGE A XXI. SZÁZADBAN címmel nemzetközi konferenciát rendeztünk a Gólyavárban, a konferencia fővédnöke Mádl Ferenc korábbi köztársasági elnök volt. A konferencián előadást tartottak az ELTE díszdoktori címének várományosai, valamint Ferdinand Devínsky, a pozsonyi Comenius Egyetem tanára és Kroó Norbert, az ELTE díszdoktora. Délután a konferencia különleges programjaként neves egyetemi szövetségek (EUA, Coimbra, UNICA, DRC) vezetői is közös asztalhoz ültek, hogy az egyetemek XXI. században betöltött szerepéről és felelősségéről cseréljenek eszmét. A konferencia estéjén az ELTE Bartók Béla Énekklára és Egyetemi Koncertzenekara adott ünnepi hangversenyt az Egyetemi Templomban, Kovács László művészeti vezető vezényletével.

Az ünnepi programok zárásaként az ELTE május 14-én díszdoktori címetek adományozott José Saramago Nobel-díjas írónak (a díjat Carlos Reis, a Saramago Alapítvány fővédnöke vette át), Anuska Ferligojnak, a Ljubljani Egyetem professzorának, Ferdinand Kleinnek, a Ludwigsburg-Tübingen Egyetem professor emeritusának és Kátai Imrénének, az ELTE Informatikai Kar professor emeritusának.

November 12-én, az őszi díszdoktoravatáson az ELTE Tiszteletbeli doktori címmel tüntette ki a költő és matematikus Jacques Roubaud-t, Tiszteletbeli doktori és professzori címet adományozott Vékás Lajosnak és Pölöskei Ferencnek, az ELTE professor emeritusainak, Peter Meusburgernek, a heidelbergi Ruprecht-Karls-Universität szeniorprofesszorának és Ahmed Hassan Ze-wailnek, a California Institute of Technology professzorának. November 12-én délután, az ELTE Bartók Béla Énekkara és Egyetemi Koncertzenekara által adott ünnepi hangverseny után régi hagyományt élesztettünk fel, amikor az ELTE nyolc karának egységét kifejező, összegyetemi fáklyás felvonulást tartottunk. Az Egyetem vezetői, oktatói, dolgozói, hallgatói és alumnusai az Egyetem térről vonultak a Trefort-kertig. A november 12-i programmal vette kezdetét az ELTE Kulturális Hét. A november 13-i első, 375 évvel ezelőtti tanítási napra nagyszabású rendezvényt sorozattal emlékezett legrégebbi karunk, a Bölcsészettudományi Kar.

A májusi és novemberi központi ünnepeken kívül az egész éven át tartó, szakmai és kulturális programok sokaságát kínáló ünneppsorozat emlékeztetett mindenkit arra, hogy egyetemünk – az általa tudatosan képviselt magas minőséggel – kiemelt fontosságú szereplője a tudományos életnek és az értelmiségi utánpótlás kinevelésének.

Február 19-én a Magyar Posta új forgalmi bélyeget bocsátott ki, amellyel az Eötvös Loránd Tudományegyetem 375 éves múltja és hagyományai előtt tisztelegett.

A Bolyai János Alkotói Díj civil alapítványi elismerés, magánvagyonukból hozták létre magyar üzletemberek. Az interdiszciplináris, tudományterülethez nem kötött elismerést olyan magyar tudósok kapják, akik nemzetközi mércével is kimagasló eredményt értek el a kutatás, fejlesztés, a tudományos utánpótlás nevelése, illetve ezek eredményeinek a társadalmi-gazdasági életben való hasznosítása terén. A döntést egy független, az adott alkalomra felkért 15 tagú bizottság hozza meg.

Egyetemünknek a hazai tudományos életben betöltött kiemelkedő szerepét jól mutatja, hogy egymás után háromszor ELTE-s tudóst találtak méltónak a magyar tudományos élet civil szférából érkező legkomolyabb elismerésére, a kétévente átadott Bolyai-díjra. 2007-ben Lovász László matematikus, 2009-ben Ritoók Zsigmond filológus-órkorkutató, 2011-ben pedig Perczel András vegyész volt a díjazott. Egy tudós nem a díjak miatt szenteli az életét a kutatásnak, ám a rangos elismerések fontos visszajelzést jelentenek és biztatásul szolgálnak a munka folytatásához.

2007

Lovász László matematikus

Budapesten született 1948-ban. Szinte minden matematika versenyt megnyert (Ki miben tudós?, KöMaL, OKTV, Nemzetközi Matematikai Diákolimpia, Schweitzer-verseny stb.). Az ELTE matematikus szakán végzett 1971-ben. Negyedéves egyetemistaként megvédte a gráfok faktorairól írt kandidátusi disszertációját. Világhírű eredménye a perfekt gráfsejtés bizonyítása volt. 1979-ben megoldotta az információelmélet egyik legnevezetesebb kérdését, a Shannon-problémát. Cikke az év publikációja lett az IEEE Transaction Information Theory című folyóiratban. 31 éves korában lett az MTA tagja. Az algoritmikus gondolkodásmód elterjesztésének úttörője, az elméleti számítógép-tudomány egyik vezéralakja, szakterületéhez tartozik a kombinatorika és a gráfelmélet is. 1999-ben megkapta a matematikusok Nobel-díjának tartott Wolf-díjat, 2010-ben pedig a japán Kiotó-díjat. A Nemzetközi Matematikai Unió elnöke. Az ELTE TTK Matematika Intézetének 2006 óta igazgatója.

2009

Ritoók Zsigmond filológus-ókorkutató

Az ELTE professor emeritusa, az MTA tagja. 1929-ben született Budapesten, latin-görög szakos tanári oklevelet szerzett az ELTE-n, majd 1952 és 1958 között tanársegédként dolgozott az egyetemen. Ezután középiskolában tanított, majd az MTA Ókortudományi Tanszéki Kutatócsoportjában dolgozott, csak 1986-ban kezdett újra tanítani az ELTE-n, 1987 és 1993 között vezette a Latin Nyelvi és Irodalmi Tanszéket. 1999-ben vonult nyugdíjba, de azóta is visszajár a katedrára. Kutatási területe a korai görög epika és dráma, az antik esztétikai gondolkodás, az antikvitás továbbélése. Májig az egyetlen Bolyai-díjas, aki nem természettudományos területen dolgozik. Köszönőbeszédében kifejtette: vannak értékek, melyekről, bár közvetlen hasznot nem hajtának, nem feledkezhetünk meg. Fő üzenetét a díj vendégkönyvébe is beírta: „Jobb koldusnak lenni, mint műveletlennek”.

2011

Perczel András vegyész

1959-ben született Budapesten, 1985-ben végzett az ELTE-n. 1987 óta tanít az ELTE TTK-n, 2010 óta az MTA levelező tagja. Laboratóriumi gyakorlatokat vezet, szerveskémia-főlkollégiumokat, valamint szerkezetkutatással kapcsolatos speciális kollégiumot tart. Érdeklődésének középpontjában kezdettől fogva a peptidek (amino-savakból álló rövid polimerek, fehérjetöredékek) álltak, ehhez kapcsolódóan a fehérjék térszerkezeti sokszínűségét és mozgékony-ságát is vizsgálta. 1995-től az ELTE-n elindította a biomolekulák, elsősorban a fehérjék oldatfázisú szerkezetkutatását, és megteremtette egy hazai biológiai NMR (mágneses magrezonancia) centrum létrehozásának feltételeit. A díj után adott interjújában hangsúlyozta: „Az elhivatottság és a kitartás mellett elengedhetetlen a belső érdeklődés, amely segíti a kutatót, hogy elmerüljön abban az örömben, amit a kutatás jelent. Ha úgy bele tud feledkezni munkájába, mint egy festő az alkotásba, akkor bontakozhat ki igazán”.

Az ELTE az egyik legszerteágazóbb kapcsolatrendszerrel rendelkező intézmény Magyarországon.

A 320 európai Erasmus partneregyetem mellett mintegy 140 felsőoktatási intézménnyel ápolunk kapcsolatot szerte a világban, ennek köszönhető, hogy mára nincs olyan földrész, amellyel ne lenne meg a lehetőségünk közös projektek meg-

valósítására. E nagy számok ellenére nem a mennyiségre, hanem a minőségre helyezük a hangsúlyt: partnereink között megtalálható például a nemzetközi rangsorok élmezőnyében szereplő londoni University College, kaliforniai Berkeley, Kiotói Egyetem, Utrechti Egyetem, berlini Humboldt Egyetem, Heidelbergi Egyetem, M. V. Lomonoszov Moszkvai Állami Egyetem, római La Sapienza, madridi Complutense, vagy a párizsi Sorbonne is. Az ELTE-re napi szinten érkeznek hivatalos látogatók a világ minden tájáról: diplomáciai delegációk, nagykövetek, egyetemi küldöttségek és magas rangú külföldi vendégek.

MOBILITÁS

Az ELTE számos mobilitási programot koordinál. Intézményünk legjelentősebb ösztöndíjprogramja az Erasmus, amely a hallgatók, az oktatók és az adminisztratív

személyzet számára egyaránt lehetőséget kínál a nemzetközi tapasztalatszerzésre. Ennek éves költségvetése meghaladja az 1 millió eurót. Magyarországon az ELTE küldi a legtöbb ösztöndíjas hallgatót külföldre. A többi mobilitási programmal (CEEPUS, Norvég Alap, bilaterális hallgatói mobilitás stb.) együtt intézményünk évente több mint 1000 hallgatót küld és fogad. A különböző nemzetközi és nemzeti mobilitási programokon túl az ELTE, az országban egyedülálló módon, saját forrásból az ún. Külügyi Pályázat keretében is küld és fogad vendégoktatókat, illetve kutatókat az egyetem nemzetközi atmoszférájának erősítése érdekében.

NYÁRI EGYETEMEK

Az ELTE nemzetközi kapcsolatait erősítik és a Kárpát-medencei magyarság iránti felelősségvállalását szolgálják azok a képzési formák, amelyek során nyaranta külföldi egyetemek diákjai vehetnek részt ELTE-képzésekben és ismerkedhetnek meg Budapest és az ország kultúrájával. Nagy hagyományú az Állam- és Jogtudományi Kar nyári oktatása, ami 2011-től Kárpát-medencei Magyar Nyári Egyetem formájában kibővült az informatika, természet- és humán tudományok kurzusaival. A CEEPUS és ERASMUS keretében informatikai oktatást, az EILC támogatásával magyar nyelvi képzést, Heidelberggel együttműködve komplex projekteket szervezünk.

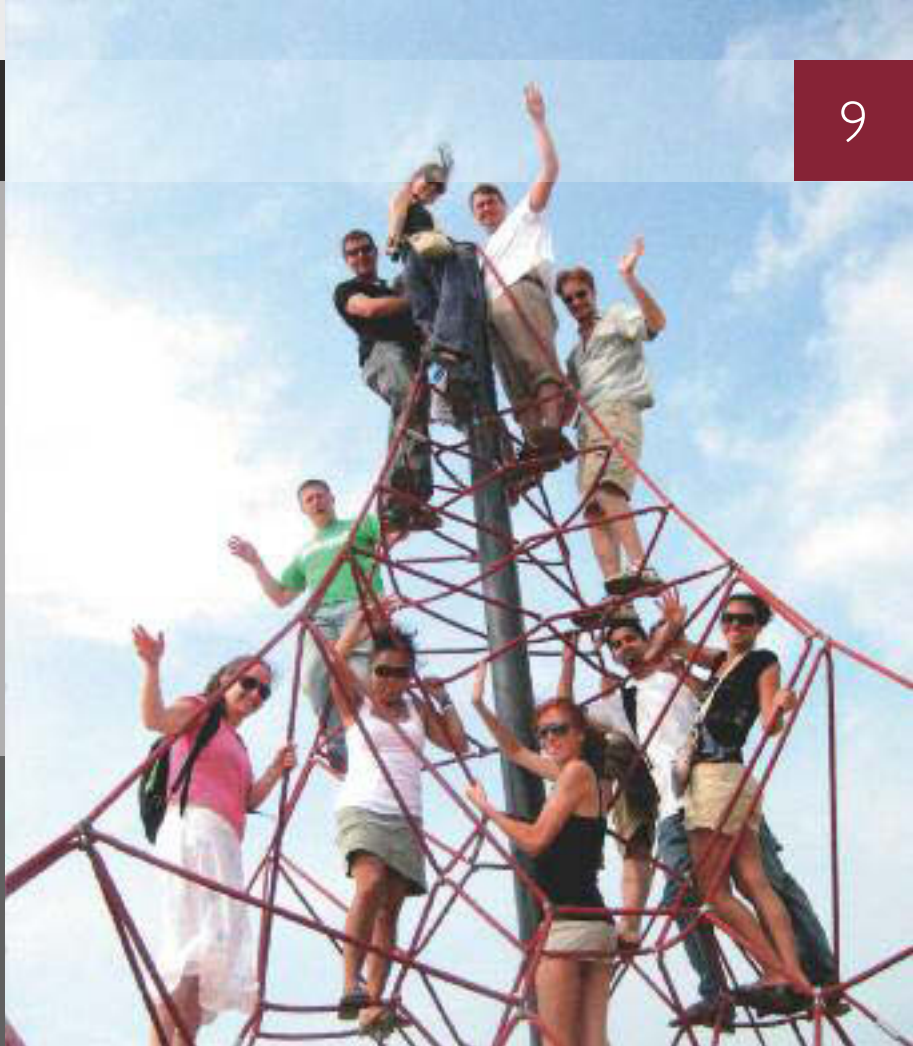

EGYETEMI HÁLÓZATOK

Az ELTE tagja a legfontosabb egyetemi hálózatoknak, mint a Coimbra Group (CG), az Utrecht Network (UN), a Universities from the Capitals of Europe (UNICA), a European University Association (EUA), a Danube Rectors' Conference (DRC), vagy a Central European Initiative (CEI Uninet). E hálózatok révén közvetett partnerintézményként az ELTE olyan szervezetekkel is kapcsolatban áll, mint a Cambridge-i és az Oxfordi, valamint a Bolognai Egyetem. Az egyetemi hálózatokban lehetőség nyílik egyfelől az egyetem nemzetközi szintű érdekképviselésére, másfelől olyan programokban való részvételre, mint az UNICA hálózatban megvalósuló ExchangeAbility projekt, melynek fő célja a fogyatékos hallgatók bevonása a mobilitásba.

KÖZÖS KÉPZÉSEK

Az Európai Felsőoktatási Térség legújabb irányelveivel összhangban az ELTE is egyre nagyobb hangsúlyt fektet közös képzési kínálatának bővítésére. Ennek elsődleges terepe az Európai Unió vezető ösztöndíjprogramjait kiaknázó, a legtehetségesebb hallgatókat vonzó elitképzések létesítése. Kiemelt közös oklevetet adó képzéseink közé tartoznak az európai felsőoktatási intézmények közötti együttműködést szorosabbra fűző, mobilitást biztosító Erasmus Mundus programjaink: a bölcsészkar Atelier Tanszékének mesterképzése és a jogi kar Kriminológiai Tanszékének doktori képzése – előbbi az első magyar egyetem által koordinált Erasmus Mundus, utóbbi pedig az első magyarországi doktori szintű Mundus-képzés. Ezen kívül számos egyéb, nagy érdeklődést kiváltó közös képzéssel is rendelkezik egyetemünk, mint például a BTK együttműködése a Firenzei Egyetemmel, vagy a TTK Forensic Science nevű, a bűnügyi helyszíneléshez szükséges multidiszciplináris ismereteket oktató képzése.

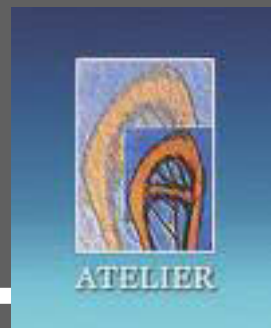
10 „ATELIER” MAGYAR–FRANCIA TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KÖZPONT

BTK

Az Atelier 1988 óta tevékenykedik az ELTE, az MTA, a budapesti Francia Intézet és a párizsi EHESS közötti nemzetközi együttműködés keretében. 2000-ben a doktorképzés kiegészült a Társadalomtudományi Központtal, amely döntően az Atelier-hez kötődő tudományos kutatással, hálózatépítéssel és könyvkiadással foglalkozik. Ma az Atelier az ELTE Bölcsészkarának tanszéke. Célja olyan disszertációk megszületésének a támogatása, amelyek a magyarországi téma kibontásához a francia, ún. Annales-kör szemléletmódjából merítenek. Az ELTE BTK Atelier Európai Társadalomtudomány és Historiográfia Tanszék koordinálja az első sikeres magyar Erasmus Mundus projektet: „Az európai tér építőkövei: Civilizáció, nemzet, régió és város. Az identitás és a fejlődés területi alapjai” című pályázat 150,000 eurós támogatást nyert el a 2011–2016-os időszakra, keretében az ELTE közös európai mesterképzést indít a párizsi École des Hautes Études en Sciences Sociales-lal, az olasz Università degli Studi di Catania-val és a prágai Károly Egyetemmel.

BTK

Az ELTE Konfuciusz Intézet Kína egyetlen hivatalos nemzeti kulturális intézete Magyarországon. Célja, hogy a kínai nyelvet és a kínai kultúrát nyelvtanfolyamok, kulturális és tudományos programok szervezésével, könyvek, tananyagok kiadásával, tanácsadással a lehető legtöbbek számára elérhetővé tegye, és ezzel hozzájáruljon a magyar-kínai kapcsolatok fejlődéséhez. Az ELTE Konfuciusz Intézet 2006 decemberében alakult meg egyetemünk és a Pekingi Idegen Nyelvi Egyetem együttműködésével, a Kínai Nyelvoktatási Tanács (Hanban) támogatásával.

A nálunk található intézet fontosságát jelzi, hogy az európai Konfuciusz Intézetek igazgatói 2011-ben az ELTE-n gyűltek össze megvitatni az Intézeteket érintő aktuális problémákat.

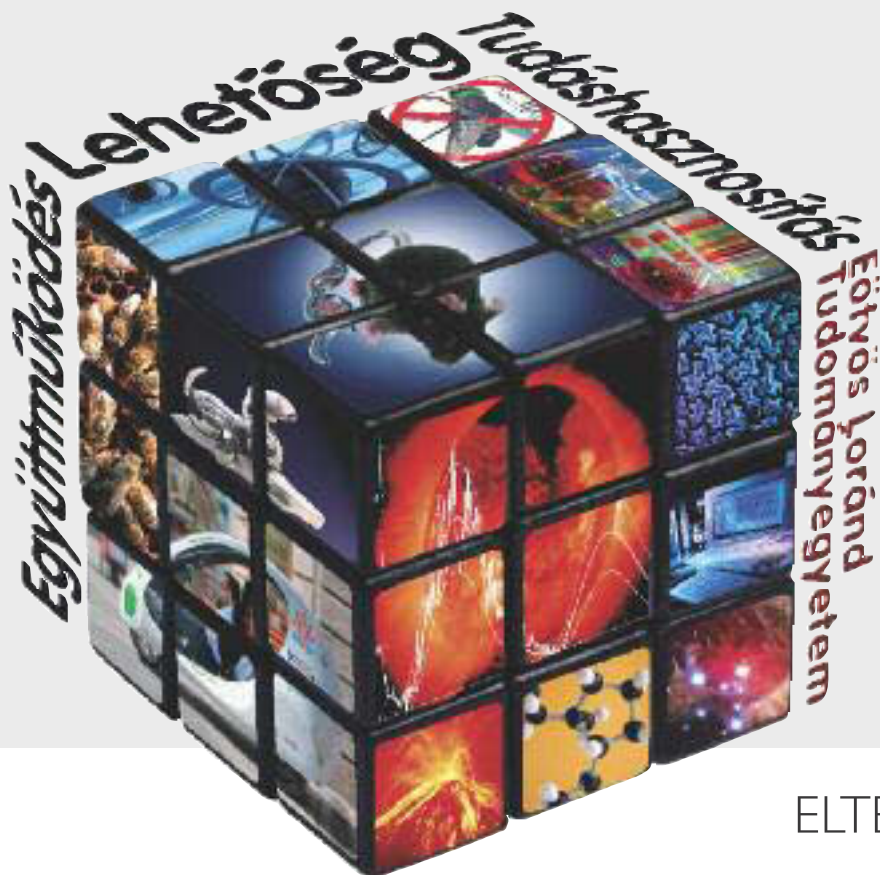

RUSZISZTIKAI KABINET ÉS KÖNYVTÁR

Az ELTE-n ruszisztikával foglalkozó különböző szervezeti egységek 2008-ban Ruszisztikai Kutatási és Módszertani Központ néven egyesültek, 2009. február végén pedig az Orosz Világ (Russzkij Mir) Alapítvány támogatásával Ruszisztikai Kabinet és Könyvtár nyílt meg az ELTE-n. Az állami alapítvány korábban 18 hasonló intézetet nyitott világszerte, Közép-Európában az ELTE-s ruszisztikai intézet volt az első. A Ruszisztikai Kabinet és Könyvtár az egyetemi oktatást szolgálja, de nyitva áll mindenki előtt, aki érdeklődik az orosz nyelv és kultúra iránt. A Ruszisztikai Központ hazai és nemzetközi konferenciákat és kerekasztal-beszélgetéseket rendez, részt vesz a történelem szakos alap-, mester- és doktori képzésben, 2010-ben pedig Ruszisztikai MA képzés is indult.

BTK

A modern, tudásalapú társadalomban a felsőoktatásnak kiemelt szerep jut a tudás hasznosításában. A tudás- és technológiatranszfer szerepe, illetve az azt segítő – egyetemen belüli – szervezeti egységek létrehozásának az igénye az elmúlt évtizedben vált egyre hangsúlyosabbá a világban. Ezzel összhangban az ELTE tudás- és technológiatranszfer koncepciójában új, üzleti-tudományos kultúra meghonosítását tűzi ki célul. A 2006 óta működő Tudás és Technológiatranszfer Iroda fő feladata, hogy hidat képezzen az Egyetem és az ipar között, elősegítve az egyetemen keletkezett kutatási eredmények ipari hasznosulását. Ennek érdekében fenntartja és fejleszti az egyetem nagyvállalatokkal, kis- és középvállalkozásokkal, valamint állami és más, nem profitorientált szervezetekkel kialakított stratégiai partnerkapcsolatait. A technológiatranszfer szerepe nem elsősorban a bevétel-generálás, sokkal inkább annak a folyamatnak a katalizálása, amely során egy találmányból termék jön létre.

ELTE INNOVATÍV KUTATÓJA DÍJ

A sikeres technológiatranszfer alapja természetesen a kutató és az általa létrehozott innováció. Az ilyen kiemelkedő kutatói teljesítmény elismerésére alapította az ELTE 2009-ben az ELTE Innovatív Kutatója Díjat, amelyet minden évben az ELTE Innovációs Napján kap az a tudós, aki leginkább hozzájárult ahhoz, hogy az intézményünkben keletkezett tudás az egyetem érdekében hasznosuljon. A díjat elsőként a speciális igényű gyermekeket segítő humán-számítógép interakcióval (pl. arcifelismerés-felismeréssel és tekintetmonitorozással) foglalkozó Lőrincz András fizikus-informatikus nyerte el. 2010-ben Kacsovics Imre immunológus vehette át az elismerést, aki kollégáival olyan új eljárást fejlesztett ki, amelynek révén genetikailag módosított állatokban jelentősen növelni lehet az ellenanyag-termelés mennyiségét és hatékonyságát. 2011-ben Horváth Gábor biofizikus és Kriska György biológus a természet polarizációs mintázataival foglalkozó közös kutatásaikért részesültek kitüntetésben, amely kutatásokból több nemzetközi érdeklődésre is számot tartó találmány született.

ERICSSON SZOFTVERTECHNOLÓGIAI LABOR AZ INFORMATIKAI KARON

A szoftverlaborral az egyetem az Ericsson olyan nemzetközi kompetencia-központjává vált, ahol egyetemi hallgatók, doktoranduszok és a vállalat kutatói együtt dolgoznak aktuális szoftverfejlesztési problémákon. Nagy lehetőség a diákok számára, hogy valós piaci igényeken alapuló projekteken próbálhassák ki magukat, és önálló alkotómunkával járulhatnak hozzá világszínvonalú szoftverfejlesztési megoldások sikeréhez.

EGYÜTTMŰKÖDÉS A MAGYAR TELEKOMMAL

A megállapodás alapján a Magyar Telekom és az ELTE is aktív szerepet vállal a kölcsönös tudás-transzfer megvalósításában, a vállalat és az ELTE-ről kikerülő hallgatók jövőbeli szakmai kompetenciájának fejlesztésében: az elméleti tudást az üzleti környezetben szerzett tapasztalatok bemutatása egészítheti ki a gyakorlatorientált oktatásban.

STRATÉGIAI KERETMEGÁLLAPODÁS A SANOFI-AVENTIS/CHINOINNAL

A sanofi-aventis/Chinoi szakemberei közös konzultációkkal, szakmai tanácsadással, speciális kurzusokkal segítik és támogatják az egyetem gyógyszergyártással, illetve gyógyszerkutatással kapcsolatos programjait, segítséget nyújtanak a szakdolgozatok, diploma- és PhD munkák elkészítése során, illetve évközi és nyári gyakorlati helyet biztosítanak a fiatalok számára.

SPECIÁLIS NYELVI LABOROK AZ IBM TÁMOGATÁSÁVAL

A vállalat segítségével speciális bútorokat, informatikai eszközöket, látássérülteket segítő berendezéseket és szoftvereket vásárolt az egyetem. A számítógépeket a gyengénlátók érdekében képernyőolvasó és képernyőnagyító programokkal látták el, a vak hallgatók segítésére Braille-kijelzőket vásároltak, a hallássérültek számára webkamerát szereltek fel, a diszlexiások és diszgráfások pedig olvasást és írást segítő programokat használhatnak. Így a fogyatékossgal élő hallgatók önállóan is képesek idegen nyelvek el-sajátítására, olyan kompetenciát szerezve, amivel könnyebben helytállhatnak a munkaerőpiacon.

FEJLESZTÉSEK A MOL-LAL KÖZÖSEN

Az együttműködés a vállalat szakember-igényének feltérképezését, a tananyag-fejlesztését, a gyakorlatorientált képzés erősítését szolgálja. Az egyetem és a vállalat közös szakmai továbbképzési programokat indít, együttműködnek az innovációs és az eredményorientált kutatás-fejlesztési feladatok kidolgozásában. Az olajipari cég anyagi támogatásából az infrastruktúrát, az oktatási, valamint a nemzetközi mesterképzési programokat fejlesztjük.

The logo of Ericsson, featuring the word "ERICSSON" in a bold, blue, sans-serif font, followed by a stylized blue symbol consisting of three horizontal bars of increasing length.The logo of Sanofi-Aventis, featuring the words "sanofi aventis" in a blue, sans-serif font, with the tagline "Az egészség a legfontosabb" in a smaller font below it.

14 AZ ELTE SZAKKOLLÉGIUMAI

Az ELTE nem csak Magyarország egyik legnagyobb egyeteme, hanem az elitképzés fellegvára is: kiemelt célja a tehetségek támogatása, amelynek nagy hagyománnyal rendelkező intézményei a szakkollégiumok. Leghosszabb múltra visszatekintő tehetséggondozó intézményünk az Eötvös Collegium. 1895-ben Eötvös Loránd a párizsi École Normale Supérieure mintájára alapította a középiskolai tanárképző kollégiumot. Jóllehet, a Collegium ma sok tekintetben eltér a háború előtti nagyhírű elődjétől, a célja változatlan: olyan kiválóan fölkészült szakemberek képzése, akik tudományterületükön az átlagot meghaladó tudással rendelkeznek, önálló kutatómunkára képesek, és akiknek a tudomány művelése nem csupán szakma, hanem tanári hivatás is. A Collegium hallgatóinak kétharmada jelenleg a Bölcsészettudományi Kar, egyharmada a Természettudományi, az Informatikai és a Társadalomtudományi Kar diákja.

Az ELTE-nek mára az általa oktatott tudományok teljes körét lefedő szakkollégiumi hálózata van. A jogász és politológus hallgatók kollégiumi keretek között történő szakmai képzésével foglalkozó ELTE Jogász Társadalomtudományi Szakkollégiumot, későbbi nevén az ELTE Bibó István Szakkollégiumot 1983-ban hozták létre joghallgatók az angol college-rendszer mintájára. Az 1992-ben alapított Bolyai Kollégium az Egyetem természettudományos és informatikai tehetséggondozó szakkollégiuma. A 2004-ben alapított Társadalomtudományi Szakkollégium segítségével a tagok felkészült, művelt, tájékozott, széles látókörű társadalomtudományi szakemberekké válhatnak; a pszichológia, a nevelés- és az egészségtudományok iránt érdeklődő hallgatók tudományos-szakmai közösségének kollektív tehetséggondozó helyszíne pedig a 2007 óta működő Illyés Sándor Szakkollégium.

„EURÓPAI LÉPTÉKKEL A TUDÁSÉRT, ELTE”

– KUTATÓEGYETEMI PROJEKT

Egyetemünk sikerrel szerepelt a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség által kiírt „A felsőoktatás minőségének javítása a kutatás-fejlesztés-innováció-oktatás fejlesztésén keresztül” nevű Társadalmi Megújulás Operatív Program (TÁMOP) pályázaton. A projekt az Európai Unió és a Magyar Állam 3 milliárd forintos támogatásával valósul meg 2010. június 1. és 2012. május 31. között, célja az ELTE nemzetközi versenyképességének megerősítése az oktatási és kutatási minőség javításán, illetve a kiválóság személyi és szervezeti feltételeinek erősítésén keresztül. Az öt alprojektben mind a nyolc karunk részt vesz: a projekt a reáltudományok, a bölcsészeti- és jogtudományok, a társadalomtudományok, illetve a pedagógiai és pszichológiai tudományok területén, nemzetközileg elismert kutatóink szakmai irányításával, interdiszciplináris együttműködésekben valósul meg.

Szakmai vezető: Patkós András.

Projektigazgató: Szabó Gergely

AZ ALPROJEKTEK:

1. NAGY RENDSZEREK A TERMÉSZETTUDOMÁNYOKBAN ÉS SZÁMÍTÓGÉPES SZIMULÁCIÓJUK

Vezető: Málnási-Csizmadia András

Szakmai vezető: Lovász László

TTK

TÁTK

2. SZUBMIKROSKÓPOS ANYAG- ÉS ÉLETTUDOMÁNYI KUTATÁSOK

Vezető: Lendvai János

Vezetőhelyettes: Havancsák Károly

TTK

3. ELOSZTOTT ÉS SOKMAGOS RENDSZEREK SZOFTVERTECHNOLÓGIAI KÉRDÉSEI

Vezető: Kozsik Tamás

Vezetőhelyettes: Horváth Zoltán

IK

4. KULTÚRÁK KÖZÖTTI PÁRBESZÉD

Vezető: Kulcsár-Szabó Ernő

Szakmai vezető: Sonkoly Gábor

BTK

ÁJK

5. AZ ÉLETHOSSZIG TARTÓ TANULÁS TÁRSADALMI FOLYAMATAI ÉS BIOPSZICHOSZOCIÁLIS HÁTTERE

Vezető: Bárdos György

Vezetőhelyettes: : Kraiciné Szokoly Mária

PPK

TÓK

BGGyK

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával
valósul meg (a támogatás száma
TÁMOP 4.2.1/B-09/1/IKMR-2010-0003).

SZÉCHENYI TERV

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

KLÍMASZIMULÁCIÓK

TTK

A Bartholy Judit által vezetett kutatócsoport regionális klímaszimulációkat végez ENSEMBLE típusú klímamodell-egyettesekkel. A módszer lényege, hogy több, egymástól kismértékben különböző szimulációt futtatnak le, így valószínűségi előrejelzések adhatók a jövőre, melyekkel számszerűsíthető a bizonytalanság. A modelleredmények információt szolgáltatnak arról, hogyan változhat meg Magyarország éghajlata a következő évszázadban, ami szükséges a klímaváltozás várható hatásaira való felkészüléshez és a kistérségek alkalmazkodási stratégiáinak kidolgozásához. A kutatás eredményei így természetesen a gyakorlatban alkalmazhatók: kormányzati, társadalmi, gazdasági döntéshozataloknál, valamint mezőgazdasági, katasztrófavédelmi tervezéseknél is.

KUTATÓEGYETEMI PROJEKT I

TTK

MOLEKULÁRIS KÖLCSÖNHATÁSI UJJLENYOMATOK

A Málnási-Csizmadia András kutatócsoportja által fejlesztett Molecular Interaction Fingerprint (MIF) bioinformatikai módszer segítségével lehetőség nyílik új potenciális gyógyszerjelöltek szisztematikus szűrésére, és már ismert gyógyszerek új hatásainak azonosítására is. A módszer lényege, hogy nem egyszerűen a célfehérjéhez való kötődés alapján jósolja meg a kismolekulák hatásait és mellékhatásait, hanem a molekulának egy sor fehérjén vett kötőmintázatát hasonlítja ismert hatású gyógyszerek kötőmintázatához. Az egyes hatástípusokat jellemző profilok meghatározásával a kutatók hosszú távon hozzájárulhatnak a gyógyszerfejlesztés hatékonyabbá válásához, egyes gyógyszerek újfajta alkalmazási lehetőségeinek felismeréséhez is. Eredményeiket robotizált rendszerben végzett kísérletekkel ellenőrzik.

AZ ATIPIKUS FEJLŐDÉS VIZSGÁLATA

A Győri Miklós vezetésével indult elemi projekt keretében nemrégiben alakult meg a Támogató Technológia és Tekintetkövetés Műhely, amely a Gyógypedagógiai Pszichológiai Intézetben elsősorban innovatív tekintetkövetéses (eye-tracking) technikákat alkalmaz. A kutató-fejlesztő tevékenység célja különféle atipikus kognitív fejlődési jelenségek mélyebb megértése és erre alapozva a tekintetkövetésen alapuló innovatív diagnosztikus, felmérő és támogató infokommunikációs megoldások kialakítása. Célterületei elsősorban az autizmus spektrum zavar, az átfogó intellektuális képességszavarok és a kérgi eredetű vizuális észlelési zavarok. Az infokommunikációs fejlesztéseket nemzetközi és hazai kooperációban végzik, legfontosabb partnerük az ELTE Informatikai Kar Neurális Információfeldolgozás Kutatócsoportja.

PPK

BGGyK

ÚJ EEG-LABOR

Az ELTE a kutatóegyetemi projektnek köszönhetően 128 csatornás, kisgyerekekre optimalizált EEG-készülékkel, illetve informatikai infrastruktúrával is gazdagodott. A nagy sűrűségű elektródaháló könnyen és pontosan az alanyok fejére helyezhető, kényelmes, és nagy pontossággal rögzíti agyműködésük felszíni jeleit. A világszínvonalú rendszer hosszú távú kutatási programot alapoz meg, a projektet Király Ildikó vezeti. Az elektrofiziológiai kísérletek a már elismert viselkedéselemző laboratóriumra épülnek. A csecsemők emlékezeti fejlődésének vizsgálata mellett olvasási, beszédfejlődési és kategorizációval kapcsolatos kísérletek is zajlanak. Az egyetemi oktatásban azonnal megjelennek a kísérleti eredmények és eljárások, a hallgatóknak lehetősége van arra, hogy bekapcsolódjanak a kutatási folyamatokba. Közvetlen bizonyítékokat csak egy ilyen eszközzel lehet elérni, ezért az EEG-rendszer minőségi ugrást jelent.

KUTATÓEGYETEMI PROJEKT 5

TTK

A kutatóegyetemi projekt keretében kiépülő központ egyedülálló berendezései az oktatásban, a nemzetközi, illetve az ipari kapcsolatokban is jelentős fejlődést eredményeznek. A Centrum a világszínvonalú eszközökhöz kapcsolódó interdiszciplináris kutatásokat támogatja, illetve együttműködik az Egyetem Karaival.

A **kétsugaras pásztázó elektronmikroszkóp** (SEM/FIB) elektron- és ionforrással is rendelkező berendezés, nagyfelbontású mikroszkópi kép készítésére és az anyagminta megmunkálására is alkalmas. A rendszer detektorainak száma minden eddigénél kiterjedtebb nanotechnológiai irányultságú anyagfizikai, kémiai-anyagtudományi, biológiai és interdiszciplináris kutatásokra nyújt lehetőséget.

A **transzmissziós elektronmikroszkóp** (TEM) egyik legfontosabb tulajdonsága, hogy képes nagy fényerő és kontraszt mellett is jó felbontást elérni. A kapcsolódó CCD-kamera az automatikus exponálást és az elektronikus képkezelést is lehetővé teszi. A lehetséges vizsgálatok száma nemcsak minőségi, de mennyiségi értelemben is jelentősen javul.

A **magmágneses rezonancia spektrométer** (NMR) korszerű elektronikájú, szupravezető mágnessel működő 700 MHz-es berendezés, amellyel fehérjemolekulák térszerkezetét, gyógyszerhatóanyagok és kisebb szerves molekulák kémiai szerkezetét vizsgálják. A berendezés anyagtudományi kutatások végzésére is alkalmas.

A **fluoreszcenciával aktivált sejtszortírozó** (FACS) a jelenleg rendelkezésre álló részecske- és sejtanalizisre, illetve szortírozásra alkalmas berendezések legújabb verziója. Az eszköz egyedi sejtenként akár 18 független paramétert képes regisztrálni, és ez a sejtbiológiai és az immunológiai kutatások számára óriási előrelépést jelent.

Turcsányi-Szabó Márta a virtuális valóság témáját vizsgálja a „Segítő Oktatási Intelligencia: kooperáció elosztott intelligens rendszerekkel” című projektben. Célja a virtuális és valós környezetek oktatási célú integrálása, az AR (Augmented Reality) lehetőségeinek kiaknázása, és a különböző egyszerű eszközökkel összekapcsolható lokatív tevékenységekre épülő MashUpok fejlesztése. A kutatók a TÁMOP-projekten belül a leendő Média-informatika szakirányon egy Kreatív média blokk kialakítását vállalták. A képzés során készülő modellek és technológiák széles körben felhasználhatóak lesznek, az interaktív múzeumi technológiáktól kezdve egészen a művészi dizájnig. De nem kizárólag oktatásról van szó, hanem egy olyan virtuális világról, amely hosszú távon a hallgatók mindennapjává válhat.

KUTATÓEGYETEMI PROJEKT 3

TANULÁS A VIRTUÁLIS TÉRBEN

PPK

Az Ollé János vezetésével futó kutatás a virtuális és valós környezetek integrálását valósítja meg, elsősorban egy speciális oktatási környezet fejlesztése érdekében. A valós és a számítógéppel létrehozott terek összeolvadásának lehetőségét, illetve korlátait ebben a formában még nem vizsgálta senki. A kutatócsoport azzal foglalkozik, hogyan képesek a felhasználók ebben a virtuális környezetben az általuk irányított, három dimenzióban megjelenő lényekkel („avatarokkal”) együttműködni és csoportban dolgozni. Választ keresnek arra, hogy miként valósul meg ebben a környezetben a kooperatív tanulásszervezés, milyen tanári készségekre van szükség és milyen csoportfolyamatok játszódhatnak le. Azt is vizsgálják, hogyan segítheti a virtuális tér a sajátos nevelési igényű diákokat.

KUTATÓEGYETEMI PROJEKT 5

A projekt során olyan átfogó kutatási kereteket dolgoznak ki, amelyek – a kulturális érintkezés történeti és térbeli sokféleségére alapozva – a kultúrák közti interakciók gondolati, mentális változataitól a pusztán nyelvi fordítás kulturaközi teljesítményéig terjednek. A pályázat a mobilitás támogatásával lehetőséget teremt arra, hogy az

érintett karok (ÁJK, BTK) csatlakozzanak nemzetközi kutatási programokhoz, trendekhez: doktoranduszaink így területük legjobb műhelyeit kereshetik fel és a legjobb tudósoktól tanulhatnak. A projekt egyik kiemelt céljaként létrejött a Doktori Kiválósági Központ, ahol kutatói, vendégprofesszori szobákat, előadó-, és konferenciatermeket alakítottak ki, színvonalas körülményeket teremtve a tudományos munkához. A központ hamar megtelt élettel: a tavaszi félévben több külföldi kutatót láttak vendégül és számos konferenciát bonyolítottak le.

BTK

ÁJK

KUTATÓEGYETEMI PROJEKT 3

DIGITALIZÁLT FÖLDGÖMBÖK

IK

KUTATÓEGYETEMI PROJEKT 4

A Virtuális Glóbuszok Múzeuma 2007 óta működik, a honlapon (<http://terkeptarelte.hu/vgm/>) digitális, három dimenziós glóbuszmodellek láthatók, nagyíthatók és forgathatók. A virtuális tárlat célja a külföldi és a magyar vonatkozású föld- és éggömbök tulajdonságainak bemutatása. A modelleket földgömbnyomatok és eredeti glóbuszok lefényképezésével készítették el. A kiállítás interaktív jellegéből adódóan a tudományos ismeretterjesztés nagyszerű eszköze, az Országos Széchényi Könyvtárban is bemutatták. Az egyedülálló oldal angol és német kezelőfelülettel is rendelkezik. A jelenleg 99 darabból álló tárlatot a kutatóegyetemi projekt „Geoinformatika és térképészet” elemi projektje keretében folyamatosan bővíti a kutatók, akik a bonyolultabb szerkezetű gömbök bemutatásának érdekében új technológiai fejlesztéseken is dolgoznak.

A Pedagogikum három karának alprojektjében a minőségi öregedés témakörében is végeznek kutatásokat. A várható élethossz kitolódása, az időskorúak számának növekedése a fejlett világban öröndes fejlemény, ugyanakkor új társadalmi-gazdasági, sőt kulturális kihívásokat jelent. A Striker Sándor által vezetett „Minőségi öregedés, élethosszig tartó tanulás” kutatócsoport szerint a helyzet új szemléletet és megoldásokat követel. A kutatások célja az időskorúak képzése terén tapasztalható európai és hazai példák összegyűjtése, majd az információk alapján a tanulásukat segítő tananyagok fejlesztése. A kutatók vallják: az idős korosztály aktív részvétele, öngondoskodó képességének növelése alapvető szükséglet, amely tanulási folyamatok tudatos létrehozását feltételezi.

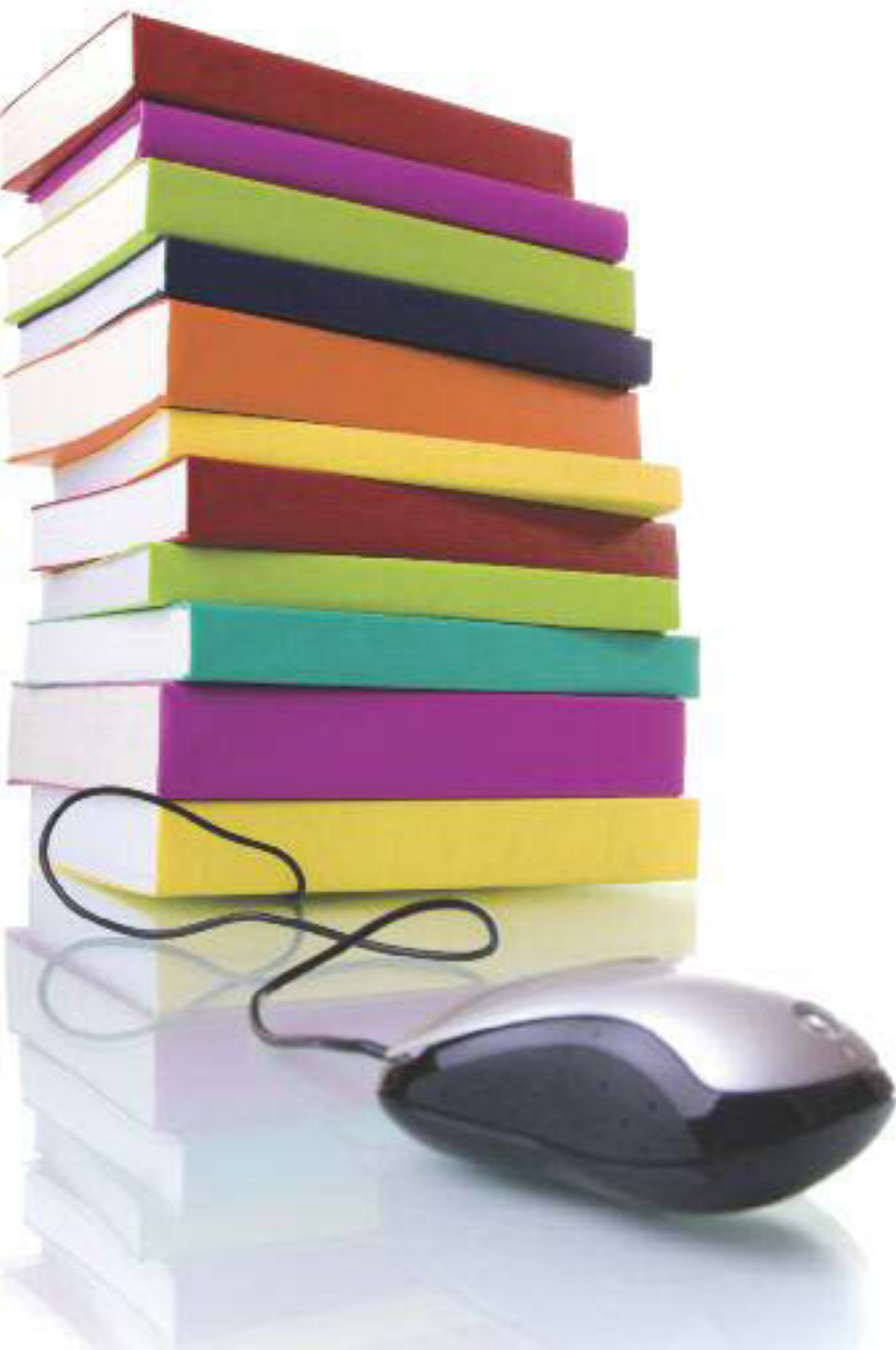

TÓK

KÉPZŐK TOVÁBBKÉPZÉSE

A Podráczky Judit által koordinált „Képzők továbbképzése” elemi projekt a pedagógus alap- és továbbképzésben foglalkoztatott oktatók szemléletét alakítja és pedagógiai kultúráját formálja. A tanuláskutatás új eredményein alapuló oktatás- és iskolafejlesztés nemzetközi tapasztalatainak felhasználásával arra törekszik, hogy a közoktatás fejlesztésére irányuló innovatív tanítási módszerek és tanulási technikák a pedagógusképzés gyakorlatának szerves elemeivé váljanak. Ezeknek a céloknak az elérését workshop és projekthét is szolgálta a karon: a projekthéten az oktatók és a pedagógusjelöltek saját élményként tapasztalhatták meg a projekt módszer alkalmazásának lehetőségeit, az egész napos tréning és workshop során pedig korszerű tanulásirányítási módszereket ismerhettek meg.

KUTATÓEGYETEMI PROJEKT 5

Az ELTE Informatikai Kar és Társadalomtudományi Kar összefogásával I I képzés korszerű, digitális, illetve e-tanulást lehetővé tevő tananyaga jön létre a TÁMOP-4.1.2.A/2-10/I „Képzés- és tartalomfejlesztés, különös tekintettel a hiányszakmák, új szakmák igényeihez kapcsolódó képzésekre és azok fejlesztésére” című pályázat keretében. A projekt az informatikai képzésekkel, az önálló tanulást segítő, interaktív, a tananyag tartalmához illeszkedő struktúrájú oktatási modell kialakításával, a kompetenciákat fejlesztő, a modern tudományos szemléletnek megfelelő, interdiszciplináris képzések létrehozásával, valamint a destruktív jellegű társadalmi, csoportközi, szervezeti és szervezeti konfliktusok megértésével és kezelésével foglalkozik. Az egyetem képzési kínálata így sokféleképpen felhasználható, interaktív, digitális tananyaggal, új formákkal és új szakirányú továbbképzési lehetőségekkel bővül.

A létrejövő – a munkaerő-piaci kihívásokra válaszoló, a piaci szereplőkkel együttműködésben kifejlesztett – digitális tananyagok és különféle típusú képzések az informatika leginkább keresett területein járulnak hozzá a szakemberek képzéséhez, elhelyezkedési esélyeik növekedéséhez. Az új informatikai szakirányú továbbképzés („e-learning taneszközfejlesztő informatikus”) mindemellett az e-tanulás térhódítását is szolgálja. A konfliktusok kutatása, és az erre épülő digitális tananyag, illetve website azt a célt is szolgálja, hogy a közhatalmi, szolgáltató és rendvédelmi szervek felkészültek legyenek a mai magyar társadalomban újonnan megjelenő konfliktusok természetének megértésére, előrejelzésére és kezelésére.

IK

TÁTK

Az ELTE-n oktató tanárok törekednek arra, hogy a kutatásba diákokat, doktoranduszokat és frissen végzett posztdoktori kutatókat vonjanak be. Lássunk néhány példát a hallgatói részvételre!

MULTIDISZCIPLINÁRIS NANOKUTATÁSOK

A TTK Anyag- és Élettudományi Szerkezetkutató Centrum egyik új eszközét, a SEM/FIB pásztázó elektronmikroszkópot a fizika mesterszakra járó Ratter Kitti működteti, vele együttműködésben dolgoznak a különböző szakterületek kutatói. Ratter Kitti szakdolgozatát a gép működtetése során szerzett tapasztalatai alapján tervezi elkészíteni. Azon dolgozik, hogy hogyan lehet az ionsugárral olyan sima felületet készíteni, ami alkalmas elektrondiffrakciós vizsgálatra. A technológia kidolgozása hasznos lesz például a szemcseorientációnál, és ezáltal a szemcseméret-eloszlás meghatározásánál.

TTK

NÉPVÁNDORLÁSKORI FÉMTÁRGYAK METALLURGIAI VIZSGÁLATA

A Régészettudományi Diákkör Népvándorlászoros Műhelye Fodor Péter régész mesterszakos hallgató vezetésével az avar kor vastárgyait vizsgálja. A projekt során a kor nagy fázisait lefedő három jelentős temető különféle fémtárgyait vizsgálják pásztázó elektronmikroszkóppal. A projekt a Bölcsészettudományi és Természettudományi Kar együttműködésével valósul meg: a szükséges műszert és a szakmai háttérrel a TTK szolgáltatja, míg a bevizsgálásra kerülő leleteket az MTA Régészeti Intézete és az ELTE BTK Régészettudományi Intézete bocsátja rendelkezésre. A tervezett kutatómunka egyedülálló, mivel eddig még nem került sor több, nagy avar kori temető együttes vizsgálatára ilyen szintű természettudományos módszerekkel, továbbá ezt a kimagasló teljesítményű mikroszkópot még nem használták régészeti célú kutatásokra. A kutatás eredményeként az avar honfoglalás valamint a közép-avar kori bevándorlás vitatott kérdései is új megvilágításba kerülhetnek.

BTK

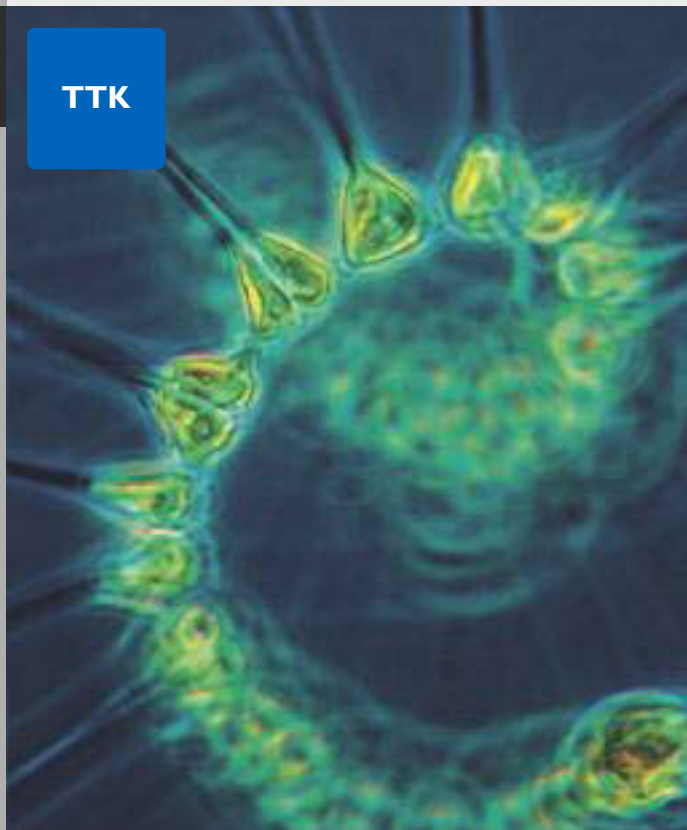
TTK

NAGY KÉMIAI RENDSZEREK GYORS ÉS PONTOS LEÍRÁSA

A környezetvédelmi tervezések jelentős része szimulációkon alapul. Egy modellel megjósolható egy kémiai folyamat maximális hatékonysága, így kevesebb alapanyag kell majd egy adott termék előállításához és elkerülhető a káros anyagok keletkezése is. Varga Tamás kémia alapszakos hallgató különféle számítógépes programokat ír a „Reakciókinetikai szimulációk nagyméretű reakcióme-

chanizmusokkal gyorsan és pontosan” kutatócsoportnak, amelyek elsősorban kémiai rendszerek szimulációjára irányulnak. Olyan optimalizáló programon dolgozik, amellyel a kémiai modellt úgy módosítja, hogy a lehető legjobban írja le a kísérleti eredményeket. A szennyezőanyagok terjedését és átalakulását a levegőben és a vízben ilyen modellek írják le. Ezekkel a kémiai modellekkel helyettesíteni lehet a kísérleteket: egy modellel megnézhető, hogy milyen beállításoknál lesz a legjobb a termelés és a legkisebb a környezeti terhelés.

ŐSI ORMÁNYOSOK NYOMÁBAN

Virág Attila, az ELTE TTK Őslénytani Tanszék doktorandusza szén és oxigén stabil izotópos mintákat vesz mamutfogakból, valamint fogászati másolatvevő anyagokkal mikroszkopikus kopásmintákat vizsgál. Az eredményekből meg lehet mondani, hogy milyen volt az élőlény táplálékpreferenciája. Ebből a mamutok környezetére, az akkori éghajlatra is lehet következtetni. Az adott klímát ugyanakkor oxigén stabil izotópokkal is lehet ellenőrizni. Kutatási szemléletének lényege, hogy

az ősmaradvány nem csak egy ősmaradvány, amit le lehet írni, hanem egy környezeti problémával kapcsolatos kérdésre ősmaradványok segítségével próbál meg válaszolni. Egyszerre ökológiai és klimatológiai problémát vizsgál. Munkáját nagy elismerés fogadja, nemrégiben a Central European Geology című folyóirat fiatal kutatók legjobb tanulmányáért járó díjában részesült.

ELTE-S TANÁROK ÍRTÁK A LEGÚJABB ÖSSZEFOGLALÓ MŰVET A MAGYAR IRODALOMRÓL

A bölcsészettudományok számára létfontosságú a történelmi múlt, a nemzeti kultúrkincs értékelésének folytonos megújítása. A nagy presztízsű ELTE – magyar szak szellemi műhelyében született meg a legutóbbi ilyen munka.

Gintli Tibor főszerkesztő, Kiss Farkas Gábor, Laczházi Gyula, Orlovszky Géza, Schein Gábor, Szilágyi Márton és Vaderna Gábor – mindannyian az ELTE BTK Magyar Irodalom- és Kultúratudományi Intézet tanárai – a szerzői a legújabb, nagyszabású irodalomtörténeti összefoglalásnak, amely egyszerűen a MAGYAR IRODALOM címet kapta. A cél egy olyan – a magyar irodalom teljes történetét áttekintő – korszerű kézikönyv létrehozása volt, amelyet haszonnal forgathatnak alapszakos egyetemi hallgatók, középiskolai tanárok, emelt szintű érettségire vagy felvételre készülő diákok és a művelt nagyközönség is.

Az Akadémiai Kiadónál megjelent, ezeroldalas mű a poétikai formák változásának történetét követi nyomon. Ez az irodalomtörténet nem a legfontosabb szerzők arcképcsarnoka, hanem az irodalmi művek értelmezésének sorozata. Az elbeszelt történet időbeli határai a magyarországi írásbeliség kezdeteitől az ezredfordulóig terjednek. A kötet szerkezete három nagy korszakra tagolódik: a régi, a klasszikus és a modern magyar irodalomra. A formatörténeti áttekintést a régiségben eszmetörténeti kitekintések, a 18–19. századról szólva társadalomtörténeti szempontok, a modern irodalomban politikátörténeti megfontolások kísérik. A poétikátörténeti szempontok olykor alaposan átrendezik a kánont, a kötet visszhangja ennek ellenére nagyon pozitív, így jó esélye van leváltani a korábbi, mára már sok tekintetben elavult nagy összefoglalást, amelyet – borítója színe alapján – csak Spenótként ismer az irodalmi szleng.

BTK

Sok esztendő szünet után folytatódtak 2009 őszén a Gólyavári esték, amelyek a nyolcvanas-kilencvenes években a legkülönbözőbb természeti és társadalmi jelenségek, történelmi folyamatok és jogi kérdések magyarázatára, vizsgálatára, ugyanakkor a tudományos eredmények népszerűsítésére szerveződtek. Az ELTE Bölcsészettudományi Kara az új folyamban elsősorban humán előadások elindításával eleveníti fel a legendás sorozat hagyományát: a havonta megrendezendő előadásokon a humán tudományok aktuális kérdéseiről tartanak előadást a hazai tudományos élet legelismertebb bölcsező professzorai. „A Bölcsészkar büszke a Trefort-kert jelképévé vált Gólyavárra és – olykor esténként is – újra feladattal és léttel kívánja megtölteni” – írta a sorozat be-
köszöntőjében Frank Tibor, az ELTE BTK Angol-Amerikai Intézetének igazgatója.

A sorozat teltházas estéin felvonult a hazai humán értelmiség színe-java: Ritoók Zsigmond ókortudós ANTIGONÉ, Szabó Miklós régész KLASSZIKUS-ANTIKLASSZIKUS – EURÓPAI GYÖKEREK, EURÓPAI IDENTITÁS, Kulcsár Szabó Ernő irodalomtörténész A KULTÚRA ÉS TUDOMÁNYA, Frank Tibor KIVÁNDORLÁS AMERIKÁBA, Nyomárkay István nyelvész FILOLÓGIÁNK TEGNAP ÉS MA, Marosi Ernő művészettörténész A VÁRADI SZENT LÁSZLÓ-FEJEREKLYETARTÓ, Kiss Jenő nyelvész EMBER ÉS NYELV, Kelemen János filozófus A FILOLÓGIA ÉS HERMENEUTIKA ASZIMMETRIÁJA: DANTE, Kósa László művelődéstörténész pedig AZ EMELKEDÉS ÉVSZÁZADA: CIVILIZÁCIÓS VÁLTOZÁSOK A 19. SZÁZADBAN MAGYARORSZÁGON címmel tartott előadást.

Kisteleki Károly jogtörténész az interaktivitás eszközét választva eljátszotta diákjaival az aktuális tananyag részét képező Nürnbergi Pert. Az eredmény egy kreatív, multimédiás eszközökkel is operáló dokumentumjáték lett. A nagy sikerre való tekintettel hamar megszületett a döntés a folytatásról. Így alakult meg 2005-ben a Perjátszó Kör. Az azóta eltelt évek alatt a hallgatók ötletei alapján színpadra vitték többek között Jeanne D'Arc, Danton, Fráter György, Dreyfus kapitány, Stuart Mária, Jean Calas és Tom Robinson perét, a salemi boszorkánypereket, Oliver Cromwell fiktív perét, az Eichmann dossziét és az Al Capone aktát.

A Perjátszókör célja nem a profi színjátszás, hanem az, hogy az oktatásból olyannyira hiányzó gyakorlati elemet játékos módon megvalósítsák. A szereplők egy perjáték során a vád vagy a védelem valamelyik résztvevőjeként kézzelfogható élményt szereznek egy tárgyalótermi szituációról, megtanulhatnak érvelni, sok ember elé kiállva határozottan képviselni az álláspontjukat. Vagyis azt, amit majd egyszer végzett jogászként fognak csinálni. A nézőkre pedig az hat nagyon jól, hogy csoporttársukat, barátjukat látják egy per résztvevőjeként, ezáltal a jogászai szakmai szereppel való azonosulás sokkal személyesebbé válik számukra. Végül, de nem utolsósorban: az egyetemes jogtörténet híres pereinek megismerésével gyarapodnak a hallgatók jogi kulturális ismeretei is.

ÁJK

28 450 ÉVES AZ ELTE EGYETEMI KÖNYVTÁRA

Az Egyetemi Könyvtárat a nagyszombati jezsuita kollégium bibliotékájaként 1561-ben Oláh Miklós esztergomi érsek alapította. Egyetemi gyűjteménnyé 1635-ben vált, amikor Pázmány Péter esztergomi érsek megalapította a nagyszombati egyetemet. Pesten 1876-ban nyitott meg az ország első nyilvános könyvtáraként. A 450 éve folyamatosan gyarapodó állomány nagysága a teljes könyvtári hálózatban fellelhető dokumentumokkal együtt meghaladja a 3,6 millió könyvtári egységet. A könyvtár gyűjteménye nagyszámú régiséget, ritkaságot őriz: 14 corvinát, 183 kódexet és 1150 ősnomtatványt, európai viszonylatban is jelentős kéziratos állományt.

Az Egyetemi Könyvtár rendszeresen rendez kiállításokat, legutóbb a 2011-es jubileumra emlékező CIMELIA kiállítás adott reprezentatív válogatást a legszebb, legértékesebb kéziratokból és nyomtatványokból. A tudományos, ismeretterjesztő rendezvények szervezésén túl számos nemzetközi és hazai projektben is részt vesz a Könyvtár, többek között a Magyar Tudományos Művek Tára adatbázis kialakításában, valamint az ELTE különböző karain működő könyvtárak szolgáltatásainak összehangolásában. Ez utóbbi a TÁMOP 3.2.4/09/1-KMR-2010-0021 „Tudásdepó-Expressz” projekt keretében az egész egyetemet átfogó közös könyvtári adatbázis létrehozását, valamint többnyelvű, 24 órás szolgáltatást biztosító portál létrehozását is magában foglalja.

EÖTVÖS MŰVÉSZETI EGYÜTTES

Az ELTE-seknek magas szintű kulturális kikapcsolódást és hobbit jelentő Bartók Béla Énekkar és az Egyetemi Koncertzenekar több mint ötven éve működik a hazai, nem hivatásos zenei élet meghatározó együtteseként. Az Együttes alapítója és 2009-es haláláig művészeti vezetője Baross Gábor Liszt Ferenc-díjas, érdemes és kiváló művész volt. A repertoáron barokk, klasszikus és kortárs magyar művek egyaránt szerepelnek. A hazai alkotók közül többen írtak és ajánlottak műveket az énekkarnak és a zenekarnak, amelyet jelenleg Kovács László Liszt Ferenc-díjas, érdemes művész irányít.

A szintén több mint ötven éve alapított Néptáncgyűjtés lehetőséget biztosít az egyetemi hallgatóknak a magyar népi kultúra ápolására, ezen belül különösen a néptánc és a népzene hagyományainak megismerésére és elsajátítására. Az együttes repertoárján a magyar és Kárpát-medencében élő nemzetiiségek néptánc kultúrájának nagy választéka megtalálható.

Az 1771-ben alapított botanikus kert 1847-től működik a Molnár Ferenc PÁL UTCAI FIÚK című regényéből ismert helyen, a Festetics család egykori birtokán. Az eredetileg angolpark-stílusban létrehozott kert, a természetes forrással táplált tóval, szigettel, műromokkal lenyűgöző látványt nyújtott a látogatóknak. A klinikák terjeszkedése miatt aztán a kert még az első világháború előtt elvesztette területének kétharmad részét. A megconskított kert a 20. század folyamán is fejlődött, újabb üvegházak épültek, sziklakertet, rendszertani gyűjteményt alakítottak ki. 1960 óta a kert országos értékű természetvédelmi terület, 2006-ban Kulturális Örökségként került védelem alá. A Fűvészkert az ELTE különleges oktatási egységeként a Közép-magyarországi Operatív Program keretében most Európai Unió forrásból újul meg.

A három nyertes pályázat eredményeként megtörtént az egyedülálló Viktória-ház és a Gyűjteményes-ház, a Szaporítóház és Citromosház, az Akklimatizációs ház felújítása, új taxonok telepítése, zajlik a tematikus és gyűjteményes kertetek felújítása a biológiai sokféleség megővését segítő ex situ növénymegőrzés erősítése érdekében, valamint a trópusi, szubtrópusi és mediterrán gyűjteményeinek megújítása a műemléki védettségű, 1865-ben épült Pálmaház rekonstrukciója keretében.

BTK

Bölcsészettudományi Kar

Alapítva: 1635.

ÁJK

Állam- és Jogtudományi Kar

Alapítva: 1667.

TÓK

Tanító- és Óvóképző Kar

Alapítva: 1869.

az ELTE kara 2000 óta

BGGyK

Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar

Alapítva: 1900.

az ELTE kara 2000 óta

TTK

Természettudományi Kar

Alapítva: 1949.

IK

Informatikai Kar

Alapítva: 2003.

PPK

Pedagógiai és Pszichológiai Kar

Alapítva: 2003.

TÁTK

Társadalomtudományi Kar

Alapítva: 2003.

Forrás: www.elte.hu, www.kp.elte.hu

Felelős kiadó:

Dr. Mezey Barna, az ELTE rektora

Felelős szerkesztő:

Dr. Fábri György, az ELTE közkapcsolati és kommunikációs rektorhelyettese

Nyomdai kivitelezés: Komáromi Nyomda és Kiadó Kft.

Eötvös Loránd Tudományegyetem, 2011.

www.elte.hu

